

„Danskere“
er et halvugentligt Nyheds- og Oplysningsblad for det danske Folk i Amerika,
udgaaet
Tirsdag og Fredag
og forer om Aaret i Forstid
\$1.50 i de forenede Stater
og \$2.00 i Ulandet.

Danskere.

„Danskere“
er det eneste danske Blad i Amerika, der udgaaer
to Gange om Ugen
udgives af
DANISH LUTH. PUB. HOUSE,
BLAIR, NEBRASKA.
Pris: Numre sendes frit paa Forlangende.

Nr. 31.

Blair, Nebr., Tirsdag den 21. April 1908.

17. Aarg.

En Stilling for Ex-Præsident Roosevelt.

Carnegie vil give \$25,000,000 til et nationalt Universitet.

Roosevelt skal være dets Præsident.

Det berettes fra Washington, at Staalkongen Andrew Carnegie vil staae \$25,000,000 som Grundfond for et nationalt Universitet i Washington, og naar Theodore Roosevelts Termin som Præsident udløber, skal han være dets Præsident. Det er allerede flere Aar, siden Carnegie lod forstaa, at han vilde give \$10,000,000 til et saadant Universitet. Nu har Udgiften til at sikre Anstalten en saa bergent Chef som Roosevelt tilstændt Carnegie til at forøge Summen og udjøre Planen. Det paastaas ogsaa, at Præsident Roosevelt skal have modtaget Carnegies Tilbud.

Allerede i længere Tid har Roosevelt haft det under Overvejelse, og det har gentagende været sagt, at naar hans Præsident-Termin udløber, vil han blive Universitetspræsident. Nu hedder det, at Carnegie vil offentlig kundgøre sin Plan, jfraks for den republikanske National-Konvention sammentræder, for at lomme ethvert Forsøg paa at nominere Roosevelt for en tredje Termin. Samtidig vil Carnegie have sin Plan færdig, og de dygtigste Lære, som kan faaes her eller i Ulandet, vil blive knyttet til dette nye nationale Universitet.

Om den store Vereanstalts Betydning i Washington er der ikke endnu fattet Beslutning. Man mener dog, den vil komme til at ligge i en Forstad eller i en Udfant af Vnen. Det har før været paataet, at Carnegie vil dog fættig. Hans Universitetsplan kan maaske hjælpe ham hen imod dette Maal. Det siges dog, at Udgifterne til Opførelsen af Universitetet og dets Vedligeholdelse skal dækkes af Renterne. Roosevelt har i mange Aar været Carnegies Ven og Naadigiver angaaende vigtige Planers Udførelse, saa det falder jo naturligt, at Carnegie vælger sin berømte Ven til en saa værdifuld Post.

En ny demokratisk Kandidat.

Delawares demokratiske Statskonvention har i sidste Uge paalagt sine Delegater at stemme for Dommer Gray som Partiets Præsidentkandidat. Dommer Grays skrevne Erklæring, at han under ingen Omstændigheder vilde samtykke i, at Konventionen instruerede Delegaterne for ham, hjalp ikke. Erklæringen blev oplæst, men Konventionen var snart enig om at stemme for Gray.

Overfømmelse i Montana.

Fra Helena, Montana meldes, at Vnen Great Falls Onsdag i sidste Uge truedes med en vældig Overfømmelse, saa man frygtede for, at den helt skulde ødelægge „Boston Montana Smelter“, en af de største Smelteovne i Verden. Smelteværkets 1500 Arbejdere var Natten forud travlt beskæftiget med at bygge Dæmningen rundt om Anlægget for at beskytte det.

Craig, Mont., siges at være ødelagt af Strømmen, dog uden at noget Menneskeliv er gaaet tabt. Skaden paa Smelteværket ved Great Falls anslaaes til \$300,000 a \$350,000. Der vil straks blive taget fat paa Ristandsættelsen.

Fra Cascade, Mont., meldes samtidig, at Vandet steg hurtigt, og Ferneroen blev var dømt til Undergang. Floden var fuld af dødt Kvæg og Gøstakke.

Dr Mac Cracken tilbage.

Han fortæller om Kongerne Frederik og Haakon.

Haakon er en Folkets Mand og med Tiden.

Det er jo begribeligt, at Mennesker og Post rejser lige hurtigt, saa vi samtidigt faar Dr. MacCrackens Foredrag i København pr. Post (se Indsiden) og hans Fortælling efter Hjemkomsten til New York. Fra New York berettes nemlig under 17. ds.:

Dr. Henry Mitchell MacCracken, Kantstler ved New Yorks Universitet, der har besøgt Danmark, Norges og Sverrigs Universiteter for at fuldføre Planen angaaende Professoreforbøttel, returnerede i Dag med Dampskibet Mauritania. Dr. MacCracken fortalte, hvorledes Kong Haakon „furede“ et Socialist-Samfund.

„Kong Haakon af Norge gav mig Indtrykket af at være en ualmindelig intelligent Mand,“ sagde Doktor. „I Tilfælde, han skulde opgive sin Stilling som Konge, vilde han være brugelig som Lærer i politisk Økonomi og beslagtede Videnskaber ved et amerikansk Universitet. Dagen før Bantetten, der gaves til vor Vre, mødte jeg ham uformelt og diskuterede mange Emner med ham. Angaaende dem alle var han i Stand til at tale ud fra første Haands Kendskab.“

„Jeg talte med hans Fader, Kong Frederik, og han gav Indtrykket af en Mand, der har de Egenheder, man ventter hos en Konge. Han var elfskværdig, men dignificeret og formel i sin Samtale, idet han begrænsede sig til konventionelle Emner. Sønnen er mere demokratisk og synes at omgaaes Folket mere.“

„Han havde grundig Kendskab til Emigrationsproblemet, som hans Land staar overfor, og da jeg fortalte ham, at norske Immigranter var velfornne til Amerika, udtrykte han sin Sorg over, at saa mange udvandrede, og sagde, at han haabede, de skulde kunne indskrænke Udvandringen af hans Underaatter. Han vurderer Nutidens Tilstande og synes at angstes over Socialismens Vækst i Norge.“

„Jeg tror ikke, Bondetlassen har nogen rigtig Fortaaelse af Lingen,“ sagde Kongen. „Jeg fandt en Koloni af Socialister, fattige Arbejdsmænd, i Landets nordlige Egne, hvilke jagde til mig, at al Ejendom burde deles lige blandt alle. Jeg jagde til dem: Sæt at vi kl. 12 Fredag delte al Norges Ejendom lige, som De foreslaar. Om fem Minutter vilde der være fædt en hel Del Børn i Landet, skulde vi saa igen dele med dem?“ De havde ikke tænkt saa langt som det, saa det fætte dem i Forlegenhed.

Kong Haakon havde saa videre fortalt Socialisterne, at han nok kunde pudse sine egne Støvler, om han vilde, for han havde lært det. Men han foretrak Deling af Arbejdet.

Sluttelig siger MacCracken: „De skandinaviske Landes Universiteter fandt jeg at være som Folket — demokratisk og ubundne af Standsforfælle og Traditioner. I den Forstand ligner de mere Institutioner af samme Slags i U. S. end de engelske Universiteter gør. Jeg holdt Foredrag ved det svenske Universitet i Lund og ved Københavns og Christianias Universiteter og fandt Professorerne i alle Hægene at være med Tiden og progressive.“

„Forholdene er modne for Udveksling af Lærere med United States. De fortalte mig, at der er 7,000,000

Mennesker af skandinaviske Fødsel og Nedstammelse i Amerika, og alt, der behøves, er, at de tilvejebringer Midlerne til Dækkelse af Udgifterne i Forbindelse med Byttet.“

En follette alvorlig syg.

Senator Robert M. La Follette ligger i Washington saa daarlig, at han næppe vil blive i Stand til at tage aktiv Del i Senatets Arbejde i den tilbageværende Del af Kongressessionen. Han lider af Galdefien og har store smerter. Torsdag Morgen udviklede der sig tillige Maveinflammation. Lægerne siger imidlertid, at der ikke er nogen Grund til Frygt for, at Senatoren ikke vil komme sig.

Roosevelt i Syden.

I en Korrespondance til „Chi. Rec. Ser.“ fra Atlanta, Ga. siger Wm. G. Curtis bl. a.: „De demokratiske Ledere tager ikke i Betænkning at sige, at de vilde hellere have Roosevelt i det Hvide Hus end Bryan, fordi, som de forklarer, de begge har samme samvittighedsfulde Værdier og give enhver en „square deal“, og de kender Metoderne, Roosevelt vil bruge for dette Maals Opnaaelse, medens Bryan vilde blive et Experiment.“

„Theodore Roosevelt er den bedste Demokrat, jeg kender“, bemærkede en ledende demokratisk Forretningsmand i Atlanta, „og jeg er tilfreds med at have ham til at fortsætte som Præsident, saalænge han ønsker „the job“. Derom han vil, lade Demokraterne i Georgia afgøre Spørgsmaalet, saa vil han faa en tredje Termin, naget hvad Republikanerne mener derom.“

Negrene i Syden er interesserede for Senator Foraker i Ohio, fordi han har talt Negerkompagniernes Sag i Provisoville-Affæren. Forsørigt er hverken de eller de hvide Republikanere i Syden meget aktive i det forestaende Præsident-Spørgsmaal.

Rusjere og Kurderne.

Fra Tiflis meldes under 17. ds., at russiske Tropper har gjort et Indfald paa persisk Territorium i Nærheden af Xenforan, en Gavn ved det caspiske Hav, for at tægte Kurderne, som har formet Angrebene paa den russiske Garnison ved Grænseporten Selejuvar. Striden begyndte den 12. April, da russiske Tropper fra Selejuvar havde et Sammenstød med turkiske Høvere og mistede flere Mand.

Høverne led ogsaa betydeligt og hærmede sig senere ved et Angreb. Der blev da givet Ordre til Garnisonen, som har Artilleri til Hjælp, om at gøre et Indfald paa persisk Territorium og tægte Kurderne. Rusjerne gif over Grænsen, brændte flere Landsbyer og jog Kurderne paa Flugt. Ifølge de sidste Efterretninger marcherer Rusjerne videre ind i Landet.

Guldet gaar til Europa.

Lazard Brøres, New York, kundgjorde i Torsdags, at de vilde afsende \$1,000,000 i Guld til Paris paa Lørdag. National City Bank sendte \$1,000,000 i Onsdags. At flere Millioner til vil blive afsendt til Europa i Begyndelsen af næste Uge er den almindelige Mening blandt Bankmand. Det er ikke alene fra Paris, men ogsaa fra Berlin, at der spørges om Guld fra Amerika. Man mener, at Udstrømmingen vil naa \$25,000,000, før den slutter.

Udrich forslaget dræbt.

Repræsentanthjets Bankkomite har lagt det paa Bordet.

Fra Washington meldes under 17. ds., at Repræsentanthjets „Bank and Currency“ Komite samme Dag enstemmig besluttede at lægge Udrich „Emergency Currency“ Forslaget paa Bordet.

Efter nogen Diskussion blev Komiteen enig om ingen Grund at give for Udelukkelsen af Udrichforslaget. Men naar man har læst om al den Modstand, Forslaget i den Form. Senatet vedtog det, har man, saa kan man tænke sig Grunden.

Et Forslag af Repræsentant Breeland, skal nu forøges indført i Stedet for Udrich-Forslaget.

Utter Kamp i Marokko.

Den franske Soldater har formelig haft skarpe Sammenstød med Araberne vestenfor Ain-Sefra, Algier. Kamontordenen kunde høres hele Dagen i Torsdags, men Efterretninger om Kampens Udfald faanes.

En Flugt.

1905 forøgte den 19-aarige Student Marie Spiridonova, at dræbe den berøgtede russiske Viceguvernør Lufenowff. Forsøget lykkedes ikke. Lufenowff blev blot saaret og kom sig igen, men værre blev Marie Spiridonovas Skæbne. Alverdens Aviser bragte den frygtelige Beretning om den Tortur, som to Officerer underkædede hende i Fængslet, og hvorledes hun omfider blev indlagt paa Hospitalet i en saadan Tilstand, at man frygtede for, at hendes Liv ikke skulde til at redde.

Hun kom sig imidlertid nogenlunde, og blev da dømt til Døden. Regeringen vovede dog ikke at lade hende henrette. Hun blev benaadet med Tvangsarbejde i Sibirien paa ubestemt Tid.

Nu meddeles det, at det er lykkedes hende at undslippe, og at hun er paa Vej til Australien. De to Officerer, der havde mishandlet Marie Spiridonova, blev begge to skudt med paa aaben Gade, kort efter at deres Udaad var bleven bekendt.

En 127-aarig Neger døende.

Fra Grand Forks, N. D., meldes under 17. ds., at „Nigger“ Lou Williams, Nord Dakotas ældste Indbygger — nogle siger, at han er 127 Aar — ligger for Døden i Arvilla. I mange Aar boede han i Grand Forks, og i Vpens første Dage arbejdede han om Bord i Dampskibe paa Red River. Da han blev saa affældig, at han ikke kunde arbejde, kom han til Fattighuset i Arvilla.

For 30 Aar siden var han Ruff hos Kaptajn M. L. McCormick, som nu bor i St. Paul. Man kunde den gang erindre mange Begivenheder i sit Liv og fortalte om sine Oplevelser som Slave. En Slaveejer tog først hans første Kone fra ham, senere ogsaa hans anden Kone.

Williams var 97 Aar, da han var hos McCormick; men alligevel var han Ruff hos ham om Vinteren og var om Bord i McCormicks Dampskib om Sommeren. James Saurahon af Grand Forks kendte Williams for 50 Aar siden, og han siger bestemt, at Williams er 127 Aar.

Jorden rundt.

Fra Stockholm meldes, at Østergøt Havn gennemgøges for at finde Egenen af 20 Mennesker, som druknede, ved at Damperen Gota Elf sank, fordi den var for tungt laftet med Petroleumstønder. 20 Passagerer blev reddet, men man ved, at 20 andre omkom.

Fra St. Petersburg meldes, at de fra Belejringen af Port Arthur og fra Krigsforhørene veltende Generaler Jock, Smirnov og Keijs har resigneret, og de er alle afskedigede med Pension. Støpsel har derimod begyndt Afsoningen af sit 10 aarige Fængselskab for Overgivelsen af Port Arthur.

Den franske Krigsminister Picquart er i Færd med at afløre Vedragerier, som vil vise sig at være værre end Chicago Packing Soule-Affæren. Det er Leverandøren til Hæren, der er bleven forbaasende rige, og der trues med Afsløring, der vil oprøre Frankrig.

Burlington Vanen i Nebraska har nylig tabt sin Sag imod Staten for U. S. Appellationsret. Appelleren slutter sig til U. S. Distriktsret i Nebraska, som nægtede at hindre Statens Zerbane-Kommission i at modificere Fragttakster indenfor Statens Grænser.

En underlig og sørgelig Ulfkes-hændelse meldes fra Norway, Mich. En tre Aars gammel Pige vilde drikke Vand af en Jernvibe, der stod i Forbindelse med et Vandspring. Idet hun fattede Munden til, jugedes hun fast, saa der maatte tilkaldes Læge, men før han kom, var den lille død. Hun var bleven tvakt af Sagnet.

Mange Prairiebrande. Fra Sargent County, N. D., meldes om en Prairiebrand, som koldede Louis Drian hans Kone og fem Børn foruden hans Farmbygninger. Og fra Syd Dakota meldes om en Mængde Prairiebrande i sidste Uge. Megen Ejendom blev ødelagt, men intet Menneskeliv gik tabt.

Diamantliberne i Amsterdam har forleden vedtaget med 5000 St. mod 290 at iværksætte Generalskifte i 4 Uger.

Løjtnant Broch, dansk Fægter, har faaet Dlagsordenens Ridderkors den 2. ds. ved en Audiens hos Kong Haakon.

Kongstatens Overtagelse er forleden i Belgiens Deputeretkammer foreslaet gjort til Genstand for en Folkstemning.

To Grupper i Sverrigs 2. Kammer, Afholdsmænd og det liberale Samlingsparti, har stillet Forslag om Indførelse af Folkstemning angaaende Salg af spirituose Drikke.

36 Mand druknede forleden under en Manøvre, som engelske Krigsskibe afholdt i Kanalen, idet en Krydser overfaldede en Torpedojager.

Statsadvokaten i Berlin vil rejse Litale mod Tidsskriftet „März“, der den 1. April bragte som Aprilspøg en fingeret Gengivelse af Kejser Vilhelms Brevveksling med Lord Tweedmouth.

Underhuset i England har vedtaget en Resolution med en af Finansminister Aquith formuleret Tilføjelse, hvorefter den høje Myndighed

i irske Sager bør være hos Rigsparlamentet.

Tjekkerne er kommen i Konflikt med den østrigske Regering ang. Spørgsmaalet. De forlanger en tilfredsstillende Erklæring om et foreliggende Spørgsforslag.

Jernskibet „Juglewood“ af Laurvit, 978 Reg. T., laftet med Rafta fra New York til Stockholm, er forleden Lørdag sprunget i Luften en Kilometer udenfor Mandal By. Skibet sank. 13 Mand omkom.

De Konervative i den tyske Rigsdag vil strafs efter Foreningslovens Vedtagelse kræve en Lov, der uden Indskrænkning tillader det littaviske, majsriske og vendiske Sprogs Brug paa offentlige Møder.

I Sverrigs Rigsdag er indbragt et Regeringsforslag om Godkendelse af en Konvention mellem Sverrig og Norge om Voldgift for en vis Del af Søgrænjen. Formanden i denne Voldgiftsdomstol udnævnes af Tromningen i Holland.

Minister for Irland, Birrell, foreslaede forleden i Underhuset Forslag om Oprettelse af 2 nye Universiteter i Irland, henholdsvis i Belfast og Dublin. Balfour og Dillon gav paa de Konserveratives og Nationalisternes Vegne Forslaget deres Tilslutning.

Er Bebel jgg? For Lid siden fortælltes der, at den tyske Socialistfører Bebel havde en Hjertelidelse. I den tyske Rigsdags Møde forleden lagde man — i Følge „Helsingborg Avis“ — Mærke til, at han talte halvt siddende. Der var lagt tætte Finansielsbind med en Pude over paa Gulvet, saa Bebel kom til at ligge høit. Hans Legeme siges at være begyndt at svulme op paa en vatterfolligende Maade.

Johnsons Stjerne tigger.

Man paataar, at indenfor Demokraternes Lejr er Stemningen for Guvernør Johnsons Kandidatur stigende, og Bryaniterne begynder at frygte. Johnson er selv meget besfeden. I et Interview i Lindsborg, Kansas, forleden sagde han: „Svad Mr. Bryan siger eller gør vil ingen Indflydelse have paa mine Planer. Jeg søger ikke Nominationen for Præsident, og jeg kan tilføje, at jeg brøder mig ikke om, enten jeg faar den eller ikke. Som jeg ofte har sagt — jeg vil lade mig stille som Kandidat i det Tilfælde. Folket afgør, at jeg er den mest velstiftede Kandidat og kan drage de fleste Stemmer.“

Nogle af Bryans Venner har sagt til mig, at jeg vilde blive en stærkere Kandidat end han. Jeg er selv tilbøjelig til at betvivle dette.“

Dampskibsnotiser.

„Sellig Dab“ ankom til Christianstænd den 12. April 1908. Alt vel. Skibet vil atter afsejle derfra den 25. ds. og ventes da til New York den 5. Maj.

Gennem Skærene.

Indre og ydre Liv skildret af Soratie, oversat fra Svensk af Pastor G. Mynter, Præs. ved Lukaskirken i København. En kristelig Livs-skildring fra det svenske Folkeliv. 528 Sider, godt indb. Pris \$1.50. Danish Luth. Publ. House, Blair, Nebr.